

Wratten

• WAT ZIJN WRATTEN • WAT KUNT U ZELF DOEN • WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN • WANNEER KUNT U BETER NAAR UW HUISARTS GAAN • VRIJ VERKRIJGBARE MEDICIJNEN

VRAAG OVER UW MEDICIJNEN? WWW.APOTHEEK.NL

WRATTEN

Veel mensen hebben er wel eens een gehad: een wrat. Ze verschijnen zomaar, vooral bij kinderen. En meestal verdwijnen ze ook weer zomaar. Met hygiënische maatregelen kunt u de kans op besmetting beperken. En u kunt wratten bestrijden met een middel van de apotheek en veel geduld.

WAT ZIJN WRATTEN?

Een wrat is een uitgroeijsel van de huid. Er zijn verschillende soorten wratten. Ze ontstaan door een besmetting met een virus: het humaan papillomavirus (HPV). Verschillende typen van dat virus zorgen voor verschillende soorten wratten.

GEWONE WRATTEN

De gewone wrat is een rond, scherp begrensd, bloemkoolachtig uitgroeijsel van de huid. Wratten zijn meestal tussen de één millimeter en één centimeter groot. Ze zitten op de handen, voetzolen, knieën of in het gezicht. Soms verschijnt er één wrat, soms een groepje bij elkaar.

Gewone wratten komen veel voor bij schoolkinderen, vooral tussen de tien en zestien jaar. Als een kind wratten heeft, kunnen andere gezinsleden er ook mee besmet raken. Dit kan gebeuren door direct contact, maar bijvoorbeeld ook via een gezamenlijk gebruikte handdoek, of via een deurkruk.

Het virus verspreidt zich door het hele lichaam. Wie eenmaal is besmet met het virus, kan daardoor ook wratten krijgen op andere plaatsen. Krabben, vocht en nagelbijten vergroten de kans op besmetting.

Na de besmetting duurt het minstens een maand, maar soms wel twintig maanden voordat er een wrat verschijnt.

De meeste wratten verdwijnen vanzelf, doordat het lichaam afweerstoffen vormt tegen het virus. Deze afweerstoffen bieden levenslang bescherming tegen infecties met hetzelfde type virus.

Mensen met een gestoorde afweer tegen ziektekiemen krijgen sneller wratten en komen er moeilijker vanaf. Dit zijn bijvoorbeeld:

- mensen met aids;
- mensen die na een transplantatie medicijnen krijgen om het immuunsysteem te onderdrukken;
- mensen die worden behandeld met een chemokuur tegen kanker.

VOETWRATTEN

Er zijn twee soorten voetwratten. De doornwrat groeit in de diepte en is pijnlijk. De mozaïekwrat breidt zich oppervlakkig uit. Vooral kinderen en jongeren hebben last van voetwratten. Net als gewone wratten verdwijnen voetwratten vaak vanzelf als er afweerstoffen zijn gevormd.

De besmetting vindt vooral plaats in sportzalen, zwembaden en gemeenschappelijke douches.

WATERWRATJES

Waterwratjes zijn witte, bolronde bultjes met een parelmoerachtige glans. In het midden van elk wratje zit een soort putje, waaruit een witte brij gedrukt kan worden. Meestal zijn er veel van zulke wratjes tegelijk. Ze kunnen overal op het lichaam voorkomen en zijn zeer besmettelijk.

Waterwratjes komen vooral voor bij kinderen tot vijf jaar. De besmetting vindt plaats door direct contact of bijvoorbeeld via een gezamenlijk gebruikte handdoek of via speelgoed. Na de besmetting duurt het tussen een week en zes maanden voordat de wratjes verschijnen. De infectie breidt zich uit als het kind zich krabt. De wratjes kunnen daarbij ontstoken raken.

De wratjes verdwijnen meestal vanzelf na 4-12 maanden, doordat het lichaam afweerstoffen vormt tegen het virus.

GENITALE WRATTEN

Genitale wratten zijn meestal kleiner dan één centimeter. De kleur is rozerood tot bruin. Ze hebben een bloemkoolachtig oppervlak en zitten op een steeltje. Deze wratten zitten rond de anus en/of de geslachtsorganen.

Genitale wratten worden overgedragen via seksueel contact. Net als de meeste andere wratten kunnen ze doorgaans na verloop van tijd vanzelf verdwijnen. Ze kunnen hinderlijk zijn bij seksueel contact en de partner kan besmet raken. Dit kan een reden zijn ze door een arts te laten verwijderen. U kunt deze wratten niet behandelen met een vrij verkrijgbaar middel.

WAT KUNT U ZELF DOEN

U kunt proberen wratten bij uzelf en anderen te voorkomen door een aantal hygiënische maatregelen te nemen.

BIJ ALLE SOORTEN WRATTEN

- Probeer niet te krabben of te peuteren aan een wrat.
- Gebruik handdoeken niet gezamenlijk.

BIJ VOETWRATTEN

- Was de voeten elke dag, liefst met weinig of geen zeep. Gebruik eventueel een wasemulsie of een pH-neutrale zeep.
- Droog de voeten zorgvuldig af, vooral tussen de tenen.
- Draag elke dag schone sokken die het transpiratievocht goed opnemen en de huid droog houden, bijvoorbeeld katoenen of wollen sokken.
- Draag goed passende en goed ventilerende schoenen, bij voorkeur van leer.
- Wissel liefst dagelijks van schoenen, zodat de schoenen die u niet draagt, goed kunnen drogen.
- Draag in gemeenschappelijke doucheruimten en zwembaden slippers.
- Draag in de sportzaal sportschoenen.

WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN

Ook al verdwijnen de meeste wratten vanzelf, toch willen veel mensen een middel tegen wratten gebruiken. De reden kan zijn dat de wrat op een hinderlijke plaats zit, of dat iemand de wrat lelijk of vies vindt.

GEWONE WRATTEN OF VOETWRATTEN

Zelfbehandeling met *salicylzuur*

De meeste wratten kunt u zelf behandelen met een vloeistof of een zalf met *salicylzuur*. Die verweekt het bovenste laagje van de huid en werkt ontstekingsremmend. Breng de vloeistof of de zalf één keer per dag aan, uitsluitend op de wrat en niet op de huid er omheen. Die moet worden beschermd. Dat kan bijvoorbeeld met behulp van een likdoornpleister of met hechtpleister. In de hechtpleister maakt u met een perforator een gaatje. Als dat gaatje kleiner is dan de wrat, kunt u het met een schaar wat groter maken.

Een andere methode is, de huid om de wrat heen in te smeren met vaseline of zinkzalf, zodat het *salicylzuur* de gezonde huid om de wrat heen niet kan verweken.

Als de vloeistof na het opbrengen is gedroogd, kunt u de beschermlaag weghalen. Het kan soms wel drie maanden duren voor de wrat kleiner wordt of verdwijnt.

Heeft u diabetes of een slechte doorbloeding van de ledematen? Overleg dan met uw arts voordat u *salicylzuur* gebruikt.

Bevriezen van de wrat

Als een wrat na drie maanden zelfbehandeling met *salicylzuur* nog niet weg is, valt te overwegen hem door een arts te laten bevriezen. Er ontstaat na het bevriezen een brandblaar die binnen een week verdwijnt. Deze behandeling is pijnlijk en vaak is er meer dan één behandeling nodig om de hele wrat te verwijderen.

U kunt de wrat ook bevriezen met een middel in een spuitbusje, dat te koop is bij de apotheek. Volg de gebruiksaanwijzingen in de bijsluiter goed op. Laat u eventueel helpen door iemand die u vertrouwt.

Net als de behandeling door de arts is deze behandeling pijnlijk en vaak is er meer dan één behandeling nodig om de gehele wrat te verwijderen.

WATERWRATTEN

Gewoon afwachten, is vrijwel altijd het beste. Een ontstoken wrat kan een paar dagen worden afgeplakt met een pleister om verspreiding te beperken. Eventueel kan de wrat worden uitgedrukt of aangeprikt met een houten prikker en vervolgens worden ontsmet met *povidonjodium*. Het risico op genezing met littekenvorming neemt echter toe.

Wanneer de huid rondom de waterwratten is geïrriteerd, kunt u dit verminderen door te smeren met een vette crème.

GENITALE WRATTEN

Naar de huisarts, niet met een vrij verkrijgbaar middel behandelen.

WANNEER KUNT U BETER NAAR UW HUISARTS GAAN

Doorgaans hoeft u met een wrat niet naar de huisarts. Doe dat echter wel in de volgende situaties:

- als u wratten krijgt terwijl u een gestoorde afweer heeft, bijvoorbeeld na een transplantatie, als u aids heeft, of als u wordt behandeld tegen kanker;
- als u last heeft van wratten aan de anus of de geslachtsorganen. Deze wratten kunt u niet met een zelfzorgmiddel behandelen;
- als een wrat bloedt, jeukt of verandert van grootte of kleur. Dit kan betekenen dat de wrat kwaadaardig is;
- als drie maanden zelfbehandeling met *salicylzuur* niet heeft geholpen;
- als u de wrat als hinderlijk ervaart.

Belangrijk

- Wratten worden veroorzaakt door een besmettelijk virus.
- De meeste wratten verdwijnen vanzelf weer als het lichaam antistoffen heeft gemaakt tegen het virus.
- In zwembaden, sporthallen en gemeenschappelijke douches is de kans op besmetting met voetwratten het grootst.
- U kunt gewone wratten en voetwratten zelf behandelen met een vloeistof of een zalf met salicylzuur.
- U moet de zelfbehandeling soms wel drie maanden volhouden voor de wrat kleiner wordt of verdwijnt.
- Bij waterwratjes is afwachten het beste.

LET OP!

In deze folder worden alleen de namen van de belangrijkste werkzame stoffen genoemd en geen merknamen, omdat de voorlichting in deze folder onafhankelijk is.

In de apotheek kunnen we u precies vertellen welke merknamen bij welke werkzame stof horen. De prijzen van de medicijnen verschillen per merk. In de apotheek kunt u de prijzen navragen.

Vraag over uw medicijnen? www.apotheek.nl

Herzien maart 2011.

